

22.1.1992

Till arbetspensionsanstalterna

NEDSATT FÖRSÄKRINGSPREMIE FÖR NYETABLERADE FÖRETAGARE

9 § lagen om pension för företagare har ändrats. Avsikten med ändringen är att sänka kostnaderna pensionsskyddet medför för en nyetablerad ung företagare. Dessutom strävar man genom ändringen till att påverka arbetsinkomsten så att den från början skall vara rätt dimensionerad.

Stadgandena om nedsatt försäkringspremie tillämpas från 1.1.1993.

I cirkuläret ges anvisningar om hur de nya stadgandena skall tillämpas. Anvisningarna har gjorts av tolkningsgruppen i Pensionsskyddscentralen i vilken också representanter för pensionsanstalterna är representerade.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen

Markku Sirviö

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

NEDSATT FÖRSÄKRINGSPREMIE FÖR NYETABLERADE FÖRETAGARE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	Sida
1. INLEDNING.....	3
2. FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR PREMIENEDSÄTTNINGEN	2
3. INLEDANDE AV FÖRETAGARVERKSAMHETEN.....	4
3.1 Avbrott i företagareverksamheten	4
3.2 Företagare som beviljats befrielse från försäkringsskyldigheten	4
3.3 Företagare som omfattas av en annan lag och övergår att omfattas av FÖPL	4
3.3.1 Företagare som utför skogsarbete med traktor	5
3.3.2 Lantbruksföretagare	5
3.4 Försummelser	5
3.5 Företagare som tecknat frivillig försäkring	6
3.6 Företagare som inleder sin företagareverksamhet innan de fyllt 23 år	7
3.7 Företagare som inleder sin företagareverksamhet efter en heleffektiv pension	7
3.8 Indelning av FÖPL-försäkringen i olika perioder ..	7
3.9 Företagare som flyttar till Finland från utlandet.	7
3.10 Värnpliktstid och moderskapsledighet	7
4 HUR TIDEN SOM BERÄTTIGAR TILL PREMIENEDSÄTTNING RÄKNAS	
4.1 Allmänt	8
4.2 Övervakningsfall	8
5 FÖRHINDRANDE AV OGRUNDANDE PREMIENEDSÄTTNINGAR	9
6 ÄNDRINGSSÖKANDE	9
7 IKRAFTTRÄDELSESTADGANDEN	9
7.1 Premieprocentsatsen enligt FÖPL år 1992	10
7.2 FÖPL-försäkringar som har börjat före 1.1.1993 ...	10
7.3 Företagare som omfattas av nedsatt försäkringspremie för småföretagare och som haft avbrott i verksamheten åren 1993 - 1996	

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

1 INLEDNING

9 § lagen om pension för företagare (FÖPL) har ändrats så att en företagare som inleder sin företagareverksamhet innan han fyllt 43 år under tre års tid beviljas nedsättning av försäkringspremien för grundförsäkringen enligt FÖPL. Åldersgränsen som berättigar till nedsättning har valts så att slopandet av det gamla försäkringspremiesystemet och övergången till det nya systemet inte förorsakar staten merkostnader och att de influtna försäkringspremierna inte ökar.

Genom ändringen strävar man till att påverka arbetsinkomsternas nivåer så att en nyetablerad företagare försäkras sig själv från början med en rätt dimensionerad arbetsinkomst. Samtidigt sänks en nyetablerad företagares kostnader som förorsakas av pensionskyddet.

För premienedsättningens del träder lagändringen i kraft 1.1.1993 och den gäller företagareverksamhet som har börjat efter det lagen trätt i kraft. Det nuvarande systemet med nedsatt försäkringspremie avvecklas gradvis till 1995.

I samband med lagändringen har premieprocenten för år 1992 fastställts.

I detta cirkulär lämnas tillämpningsanvisningar för de nya stadgandena. Anvisningarna om datatrafiken ges i ett separat cirkulär.

FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR PREMIENEDSÄTTNINGEN

Enligt det ändrade stadgandet 9 § 2 mom. FÖPL beviljas en företagare premienedsättning om han är yngre än 43 år när han inleder sin företagareverksamhet. Premienedsättningen beviljas för det åt företagareverksamheten inleds och de två följande kalenderåren. Premienedsättningen gäller företagareverksamhet som börjar 1.1.1993 eller senare.

Nedsättningen är 50 % av den fulla försäkringspremien och den är inte beroende av arbetsinkomstens belopp.

Om en företagares FÖPL-försäkringspremie en gång har fastställts enligt det nya 9 § 2 mom. FÖPL kan han inte senare beviljas premienedsättning om han inleder en ny företagareverksamhet, trots att den första företagareperioden som berättigat till nedsättning inte hade pågått tre kalenderår.

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

3 INLEDANDE AV FÖRETAGARVERKSAMHETEN

3.1

Avbrott i företagareverksamheten

En företagare vars tidigare företagareverksamhet som omfattas av FÖPL har upphört senast 31.12.1992 och som inleder en ny verksamhet som omfattas av FÖPL 1.1.1993 eller senare, kan beviljas premienedsättning när den nya företagareverksamheten inleds. Härvid skall han dock vara yngre än 43 år också då han inleder den nya företagareverksamheten.

Det att en företagare tidigare har beviljats nedsatt försäkringspremie för småföretagare enligt det gamla systemet inverkar inte på hans rätt att få nedsatt försäkringspremie för nyetablerade företagare.

3.2

Företagare som beviljats befrielse från försäkringsskyldigheten

Om en företagare beviljats befrielse från försäkringsskyldigheten, anses han ha inlett sin FÖPL-företagareverksamhet vid den tidpunkt då han utan befrielsen hade varit tvungen att uppta FÖPL-försäkring.

En företagare som beviljats befrielse kan mitt under befrielseperioden ansöka om återinträde i försäkringen. Han kan härvid beviljas nedsatt försäkringspremie om han inte tidigare har beviljats nedsatt försäkringspremie för nyetablerade företagare. I dessa fall förutsätts att företagaren då han inledde sin företagareverksamhet som omfattas av FÖPL var yngre än 43 år och tiden som berättigar till premienedsättningen (året då företagareverksamheten inleds och de två följande kalenderåren) inte har löpt ut. Premienedsättningen beviljas för denna återstående tid. Detsamma gäller en företagare som redan omfattats av nedsättningen som beviljats befrielse, men som beviljats återinträde i FÖPL-försäkringen före tiden som berättigar till premienedsättning har löpt ut.

3.3

Företagare som omfattas av en annan lag och övergår att omfattas av FÖPL

När en företagare som omfattats av en annan arbetspensionslag övergår att omfattas av FÖPL (t.ex när en person i ledande ställning som omfattats av APL

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

övergår till att omfattas av FÖPL) anses han inleda sin verksamhet enligt 9 § 2 mom. FÖPL vid den tidpunkt verksamheten övergår att omfattas av FÖPL. I sådana fall är företagaren berättigad till premienedsättning om han den dagen FÖPL-försäkringsskyldigheten börjar är yngre än 43 år.

3.3.1

Företagare som utför skogsarbete med traktor

En företagare som utför skogsarbete med traktor omfattas av 1 a § KAPL om han utför skogsarbetet i huvudsak på den egentliga skogsarbetsplatsen. Om företagarens verksamhet ändras så att han utför arbetet i huvudsak på en annan plats än skogsarbetsplatsen, övergår arbetet att omfattas av FÖPL. Härvid anses företagarens verksamhets inledningstidpunkt enligt 9 § 2 mom. FÖPL vara dagen från och med vilken företagarens verksamhet omfattas av FÖPL.

En arbetsgrupp som utrett pensionsskyddet för företagare som utför skogsarbete med maskin enligt 1 a § KAPL har föreslagit att företagare som utför skogsarbete med traktor genom en lagändring skall överföras att omfattas av FÖPL. Om 1 a § KAPL ändras, kommer det i lagen att stadgas om på vilket sätt premienedsättningen enligt 9 § 2 mom FÖPL härvid skall tillämpas på skogsarbete som utförs med traktor.

3.3.2

Lantbruksföretagare

Företagarverksamhet som idkas vid sidan av gårdsbruk omfattas av LFÖPL om inkomsten av verksamheten beskattas som binäring av gårdsbruket. Om en sådan verksamhet utvidgas så att den i beskattningen anses utgöra en separat näring skall verksamheten försäkras enligt FÖPL.

En lantbruksföretagare som omfattats av FÖPL på ovan nämnda sätt anses ha inlett sin företagarens verksamhet enligt 9 § 2 mom. FÖPL vid den tidpunkt då verksamheten övergår att omfattas av FÖPL.

3.4

Försummelser

Om en företagare har försummat sin skyldighet att teckna försäkring enligt FÖPL anses han ha inlett sin FÖPL-verksamhet vid den tidpunkt då verksamheten faktiskt inleddes. Det är ofta svårt att utreda när företagarens verksamhet har inletts. Om tidpunkten inte kan utredas tillförlitligt, kan verksamhetens

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

inledningstidpunkt anses vara tidpunkten då FÖPL-försäkringen tecknades.

En FÖPL-försäkring kan tecknas retroaktivt för högst det löpande kalenderåret och de fem närmast föregående kalenderåren. En FÖPL-verksamhet som borde ha försäkrats enligt FÖPL kan dock ha inletts redan tidigare. Ifall detta är av betydelse när premiened-sättningen fastställs rekommenderas det att pensionsanstalten i försäkringsbrevet förutom tid-punkten då försäkringen börjar och träder ikraft också uppger tidpunkten då företagareverksamheten in-letts.

3.5

Företagare som tecknat frivillig försäkring

En företagare kan teckna frivillig pensionsförsäk-ring enligt 11 § 2 mom. FÖPL, om hans arbetsinkomst är mindre än det i FÖPL stadgade minimibeloppet men verksamheten i övrigt uppfyller de i lagen stadgade förutsättningarna. Härvid anses företagareverksam-heten ha inletts från den tidpunkten då den frivil-liga försäkringen påbörjades. En företagare som tecknat frivillig försäkring kan sålunda också vara berättigad till nedsatt FÖPL-försäkringspremie.

En frivillig försäkring likställs med en obligato-risk försäkring. När en frivillig försäkring övergår till obligatorisk försäkring beviljas företagaren inte en ny nedsättning, men den redan beviljade ned-sättningen gäller till slutet av den period för vil-ken nedsättningen beviljats.

3.6

Företagare som inleder sin företagareverksamhet innan de fyllt 23 år.

En företagare som är yngre än 23 år påförs ingen FÖPL-försäkringspremie för de första fyra månaderna. Om företagaren dock fyller 23 år innan fyra månader förflutit, fastställs försäkringspremien från och med den dag då företagaren fyller 23 år. I dessa fall anses företagareverksamheten enligt 9 § 2 mom. FÖPL ha inletts vid den tidpunkt då företagareverk-samheten har uppfyllt förutsättningarna för att om-fattas av lagen.

Om en företagareverksamhet som inletts innan före-tagaren fyllt 23 år har pågått precis fyra månader, och försäkringspremie inte påförts företagaren, kan företagaren beviljas premienedsättning då han senare inleder en ny företagareverksamhet.

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

3.7

Företagare som inleder sin företagareverksamhet efter en heleffektiv pension

När en företagare övergår att omfattas av FÖPL efter det att hans heleffektiva pension har upphört, anses den i 9 § 2 mom. FÖPL stadgade inledningsdagen vara den dag från och med vilken företagaren efter det pensionen upphört är FÖPL-försäkringsskyldig. För att nedsättningen skall beviljas krävs dessutom att företagaren inte beviljats premienedsättning för nyetablerad företagare före han blev pensionerad.

3.8

Indelningen av FÖPL-försäkringen i olika perioder

Ifall företagaren beviljats premienedsättning inverkar ett tekniskt avbrytande av FÖPL-försäkringen, som gjorts till följd av att arbetstagarens arbetsinkomst ändrats, inte på uträkningen av premienedsättningen.

3.9

Företagare som flyttar till Finland från utlandet

FÖPL gäller endast en i Finland bosatt företagare. När en företagare som bor utomlands inleder en företagareverksamhet i Finland, omfattas han sålunda inte av FÖPL. Om han senare flyttar till Finland och verksamheten uppfyller de i FÖPL stadgade förutsättningarna för att omfattas av FÖPL, är den i 9 § 2 mom. FÖPL avsedda tidpunkten då FÖPL-verksamheten inleds den dag från och med vilken mantalskrivningsmyndigheten anser att företagaren har bott i Finland.

3.10

Värnpliktstid och moderskapsledighet

En till premienedsättning berättigad företagares FÖPL-försäkring kan ha avbrutits till följd av att han fullgör sin värnplikt eller civiltjänstgöring. På samma sätt kan en kvinnlig företagares försäkring ha avbrutits för att hon har varit moderskapsledig.

I dessa fall behandlas en ny försäkring som börjar efter avbrottet såsom en ny inledande företagareverksamhet. Om företagaren tidigare har fått till godo premienedsättning för nyetablerad företagare, beviljas den inte mera till följd av den nya verksamheten.

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

Om företagaren dock fortsätter sin verksamhet i liten skala under värnplikts- eller moderskapsledighetstiden kan han sänka sin arbetsinkomst eller teckna en frivillig försäkring för denna tid. Härvid förlorar han till följd av värnplikten eller moderskapsledigheten inte rätten till premienedsättning för tiden som ännu kvarstår av premienedsättningstiden.

4 HUR TIDEN SOM BERÄTTIGAR TILL PREMIENEDSÄTTNING RÄKNAS

4.1

Allmänt

Premienedsättning beviljas för det år då företagaverksamheten inleds och de två följande kalenderåren.

Tiden som berättigar till premienedsättning räknas från den tidpunkt då verksamheten som omfattas av FÖPL anses ha inletts. Om företagaren fyller 43 år under väntetiden om fyra månader, hindrar det inte att premienedsättningen beviljas.

När företagaren är yngre än 43 år då han inleder sin företagaverksamhet och verksamheten är så obetydlig att den inte omfattas av FÖPL, beviljas han inte premienedsättning.

4.2

Övervakningsfall

Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna övervakar FÖPL-försäkringsskyldigheten. I samband med övervakningen kan det komma fram att företagarens arbetsinkomst under något år inte uppgår till det i FÖPL stadgade minimibeloppet och det sålunda kan uppkomma avbrott i FÖPL-försäkringen. Om företagaren under den första perioden har rätt till premienedsättning, upphör denna rätt när försäkringen upphör. På basis av den nya senare inledda verksamheten som omfattas av FÖPL beviljas inte längre någon premienedsättning.

Om FÖPL-försäkringens inledningstid har varit felaktig, räknas tiden som enligt 9 § 2 mom. FÖPL berättigare till premienedsättning från den tidpunkt vid vilken verksamheten som omfattas av lagen faktiskt inleddes. Om den faktiska tidpunkten då verksamheten inleddes är före år 1993, beviljas premienedsättning för nyetablerade företagare inte. En premienedsättning som beviljats utan grunder återkrävs.

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

5 FÖRHINDRANDE AV OGRUNDADE PREMIENEDSÄTTNINGAR

Vissa företagare kan i syfte att erhålla premienedsättning avsluta en FÖPL-försäkring som har börjat före lagändringen och på nytt ansöka om försäkring efter 31.12.1992 innan de har fyllt 43 år, trots att företagareverksamheten i verkligheten har fortgått som tidigare. För att undvika dylika spekulationsfall skall pensionsanstalten i mån av möjlighet utreda att en företagare som inte har fyllt 43 år och som uppger att han upphör med sin företagareverksamhet också i verkligheten gör det. Om FÖPL-försäkringen upphör skall om detta ges ett med besväransvisning försett beslut.

Det är även möjligt att en företagare som omfattats av det gamla premienedsättningssystemet försöker sänka sin FÖPL-arbetsinkomst för att ersätta den premiehöjning som lagändringen medför. Av den anledningen skall pensionsanstalten sträva till att kontrollera att arbetsinsatsen för en företagare som ansöker om sänkning av arbetsinkomsten också i verkligheten har sjunkit.

Om företagare som är yngre än 43 år då lagändringen träder i kraft i stor utsträckning sänker sina arbetsinkomster eller avslutar sina pensionsförsäkringar, är det möjligt att Pensinsskyddscentralen tillsammans med pensionsanstalterna måste utreda huruvida företagareverksamheten i dessa fall också i verkligheten har upphört eller minskat.

6 ÄNDRINGSSÖKANDE

Om besvärstiden beträffande arbetsinkomstbeslutet inte har löpt ut kan företagaren anföra besvär exempelvis om från vilken tid han anses omfattas av FÖPL.

När en företagare är missnöjd med debiteringen av den försäkringspremie som påförts för en nyetablerad företagare kan han anföra grundbesvär (22 § APL).

7 IKRAFTTRÄDELSESTADGANDEN

Lagen träder i kraft 1.1.1992 till den delen den gäller försäkringspremieprocenten. I övrigt träder lagen i kraft 1.1.1993 och den tillämpas på företagare som har inlett sin företagareverksamhet 1.1.1993 eller senare.

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

Tillämpningen av stadgandet om nedsatt försäkringspremie för nyetablerade företagare förutsätter att det är fråga om företagare som inleder sin verksamhet 1.1.1993 eller senare (2 mom. ikraftträdelsestadgandet). Det är inte fråga om en dylik ny företagare, om företagaren förut har idkat företagarkerksamhet och denna verksamhet har fortsatt ännu efter 31.12.1992. Avsikten är inte att bevilja dessa företagare premienedsättning för nyetablerade företagare.

7.1

Premieprocentsatsen enligt FÖPL år 1992.

I samband med lagändringen har premieprocentsatsen enligt FÖPL fastställts till 16,9 procent år 1992.

7.2

FÖPL-försäkringar som har börjat före 1.1.1993

År 1992 tillämpas det gamla premienedsättningssystemet utan ändring. Företagare som omfattas av det gamla premiesystemet får en nedsättning av försäkringspremien motsvarande 2/3 av den nuvarande nedsättningen 1993 och 1/3 av den nuvarande nedsättningen 1994. År 1995 upphör premienedsättningarna och företagarna betalar sålunda full försäkringspremie.

Åren 1992, 1993 och 1994 tillämpas således 9 § 1 och 2 mom. FÖPL som den lyder före lagen träder i kraft på företagare som har inlett sin företagarkerksamhet före 1.1.1993. För att man gradvis skall övergå till full försäkringspremie används i stället för koefficienterna 0.4 och 0.04 enligt paragrafens 2 mom. följande koefficienter med vilka småföretagares försäkringspremier sänks och ändras förhöjningen av arbetsinkmsten med 20 procent till en sänkning enligt följande procenttal:

	koefficienterna	procenttal
år 1993	0.6 och 0.36	20
år 1994	0.8 och 0.68	60

Rådgivnings- och
övervakningsavdelningen

22.1.1992

7.3

Företagare som omfattas av nedsatt försäkringspremie för småföretagare och som haft avbrott i verksamheten åren 1993 -1996

Om en företagare som omfattas av det gamla systemet om nedsatt försäkringspremie för småföretagare avslutar sin företagareverksamhet 1.1.1993 eller senare och inleder en ny FÖPL-verksamhet före år 1995, beviljas han inte längre någon nedsatt försäkringspremie för småföretagare.

Han är inte heller berättigad till premienedsättning enligt det nya premienedsättningssystemet.

BILAGA

Lagändringstexten

Nr 1436

Lag**om ändring av 9 § lagen om pension för företagare**

Given i Helsingfors den 13 december 1991

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 9 § lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69), sådant detta lagrum lyder i lag av den 17 december 1971 (872/71), som följer:

9 §

En företagare är skyldig att betala en försäkringspremie som beräknas på grundval av den fastställda arbetsinkomsten med tillämpning av den premieprocentsats som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet. Ministeriet fastställer årligen premieprocentsatsen till samma tal som det procenttal som kan uppskattas motsvara den genomsnittliga, i procent av lönerna uttryckta försäkringspremien för försäkring enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare.

Har en företagare när han inleder verksamhet enligt denna lag inte fyllt 43 år, är premieprocentsatsen hälften av det i 1 mom. angivna procenttalet det år då företagarverksamheten inleds och under de två följande kalenderåren. Har företagarens premieprocentsats på grundval av hans tidigare företagarverksamhet dock bestämts enligt detta moment, beräknas hans försäkringspremie enligt 1 mom.

En företagare svarar såsom för egen skuld för sådana familjemedlemmars försäkringspremie som arbetar i hans företag. Om företagarverksamhet som avses i denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund,

svarar även sammanslutningen eller samfundet för sina delägares på nämnda verksamhet grundade försäkringspremier såsom för egen skuld.

Utan hinder av 1 mom. är premieprocentsatsen enligt denna lag 16,9 år 1992.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Stadgandena i 9 § 1 och 2 mom. tillämpas på företagare vars företagarverksamhet har börjat den 1 januari 1993 eller senare.

Åren 1992, 1993 och 1994 tillämpas 9 § 1 och 2 mom. lagen om pension för företagare sådana de lyder när denna lag träder i kraft på företagare vilkas företagarverksamhet har börjat före den 1 januari 1993. I stället för koefficienterna 0,4 och 0,04 enligt paragrafens 2 mom. används likväl från den 1 januari 1993 nedan nämnda koefficienter och ändras höjningen av arbetsinkomsten med 20 procent till en sänkning enligt följande procenttal:

år	koefficienter	procenttal
1993	0,6 och 0,36	20
1994	0,8 och 0,68	60

Helsingfors den 13 december 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Eeva Kuuskoski*